

Ympäristösitoumuksen valinnat

Ympäristökorvaus

- Tuensaajana aktiiviviljelijä.
- Edellyttää viiden vuoden ympäristösitoumuksen antamista.
- Sitoumuksen vähimmäispinta-ala on 5 ha, puutarhakasveilla 1 ha.
- Toimenpiteitä voidaan toteuttaa korvauskelpoisilla lohkoilla, jotka ovat tuensaajan hallinnassa. Lohkon tulee olla maatalousmaata, maankäyttölajiltaan peltoa, ja sillä tulee harjoittaa maataloustoimintaa.
- Lohkokohtaiseen toimenpiteeseen osallistuminen edellyttää myös tilakohtaiseen toimenpiteeseen sitoutumista.

Ympäristökorvaus

Ympäristösitoumus

A. Tilakohtainen toimenpide

- Yleiset vaatimukset ja valinnaiset vaatimukset

B. Lohkokohtaiset toimenpiteet

- Maanparannus- ja saneerauskasvit
- Kerääjäkasvien viljely
- Kiertotalouden edistäminen
- Suojavyöhykkeet
- Turvepeltojen nurmet
- Valumavesien hallinta
- Puutarhakasvien vaihtoehtoiset kasvinsuojelumenetelmät
- Lintupellot

Tilakohtainen toimenpide

- Yleiset vaatimukset

- Viljavuustutkimus
  - Tutkimus uusittava viiden vuoden välein → uudet tulokset oltava käytettävissä ennen seuraavaa lannoituskertaa.
  - Uuden ympäristösitoumuksen antavan viljelijän tai uusista hallintaan tulevista lohkoista otettava näytteet ensimmäisen sitomusvuoden aikana.
  - Näyte oltava voimassa lohkolta, jos kasvia voidaan lannoittaa (suojavyöhyke, monimuotoisuuskasvit).
- Lohkokohtaiset muistiinpanot
  - Lohkon perustiedot
  - Muokkaukset, kylvöt, lannoitukset, kalkitus
  - Viljelykierto, ojitus
  - Havainnot (rikkakasvit, taudit, tuholaiset)
  - Käytetyt kasvinsuojeluaineet
  - Muut viljelyyn ja muuhun maankäyttöön liittyvien toimenpiteiden tiedot.

Tilakohtainen toimenpide

- Yleiset vaatimukset

- Ilmasto- ja ympäristösuunnitelma
  - Toisena tai kolmantena sitoumusvuonna tilakohtainen ympäristö-ilmastosuunnitelma.
  - Vuonna 2023 sitoutuvan tehtävä suunnitelma 1.5.2024–30.4.2026 välisenä aikana.
  - Suunnitelmassa kartoitetaan tilan ympäristöhaasteita ja kehittämismahdollisuuksia, jotka liittyvät maatalouden vesiensuojeluun, maaperän kasvukunnon parantamiseen, ilmastonmuutoksen hillintään, ilmastonmuutokseen sopeutumiseen, ilmansuojeluun, energiaan ja maatalousluonnon monimuotoisuuden ylläpitämiseen ja edistämiseen.
  - Suunnitelman sisältö tarkastetaan kunnassa (tarkentuu myöhemmin).
  - Ruokavirastosta mallipohja alkuvuonna 2024. (www.ruokavirasto.fi)

Tilakohtainen toimenpide, valinnaiset vaatimukset

Perustukihakemuksessa valittava vuosittain **kaksi (2)** vaatimusta seitsemästä (7) eri vaihtoehdosta.

Ilmasto-ympäristökoulutus

- Verkkokoulutus, tilan osallinen voi suorittaa sitoumusvuoden aikana 30.4. mennessä.
- Viisi (5) eri koulutusosiota, joista voi suorittaa yhden vuosittain.
- Peltotukien hakemuksella riittää, kun valitsee toimenpiteen.
- Suoritusmahdollisuus avautuu erikseen ilmoitettavana ajankohtana ensimmäisenä sitoumusvuonna.

Monivuotiset monimuotoisuuskaistat (monivuotinen toimenpide)

- Keskimäärin 3 metriä leveät kaistat kahdella vähintään 0,5 hehtaarin yksivuotista kasvia (Vipu ohjaa) olevan peruslohko kaikilla reunoilla. Perustettava (tai säilytettävä) nurmi- tai niittykasvien siemenseoksella, pidettävä avoimena, säilytys 31.8 saakka.
- Ei lannoitusta, ei kasvinsuojelua.
- Ei voi toteuttaa lohkoilla, jota koskee suojakaistavaatimus tai johon on ilmoitettu ekojärjestelmän monimuotoisuuskasveja. Vipu-palvelu näyttää, mitkä peruslohkot täyttävät ehdot.

Tilakohtainen toimenpide, valinnaiset vaatimukset

Maaperän seuranta

- Sitoumuskauden aikana kahdella vähintään 0,5 hehtaarin peruslohkolla:
  - a) Laaja maa-analyysi, joka sisältää kokonaishiilen määrän ja orgaanisen aineksen määrän ja jonkin maan kasvukuntoa tai ravinnetilaa kuvaavan tutkimuksen.
  - b) Maaperän skannauslaitteistolla tehty analyysin peltomaan laatutekijöistä.
<https://www.digimaatalous.fi/maaperaskannaus/>
- Näytteet/analyysin voi ottaa koko sitoumuskauden ajalle, eli 10 lohkon näytteet riittää 5 vuodeksi
- Mahdollista myös siten, että saa selville lohkolla tapahtuneen muutoksen (näytteenoton toistaminen samoilla lohkoilla).

Orgaaniset ravinteet

- Lannan separointi (vähintään 25 m³).
- Lietteiden laskeutusmenetelmä (vähintään 25 m³).
- Oman tilan toiminnassa syntyneen lannan käsittely biokaasulaitoksessa (vähintään 25 m³).
- Oman tilan toiminnassa syntyneen lannan luovutus tiloille, joilla itsellä lannan tuotanto vähäistä tai ei ollenkaan (enintään 25 m³).
- Nurmikasvuston toimittaminen biokaasulaitokseen (vähintään 25 m³).

Tilakohtainen toimenpide, valinnaiset vaatimukset

Pölyttäjien ravintokasvit

- Kahdella vähintään 0,5 hehtaarin peruslohkon koko alalla sadontuottotarkoituksessa yksi- tai monivuotisia pölyttäjien ravintokasveja.
- Öljykasvit, tattari, kumina, korianteri, sinappi, kurpitsat, avomaankurkku, parsat, pavut, härkäpapu, herne, öljyhamppu, morsinko, mansikka, vadelma, hedelmäpuut tai marjapensaat.
- Vipu ohjaa valintaa (ei käy jos lohkolla esimerkiksi monivuotista nurmea tai suojakaistaa).

Täsmäviljelymenetelmät

1. Tuotantopanosten paikkakohtaisen sijoittamisen ja levittämisen mahdollistava automatiikka, joka perustuu paikkakohtaiseen kuvantamiseen (tuloste).
2. Kasvinsuojeluruiskun tai lannoitteenlevittimen lohkoautomatiikka, jonka avulla voidaan estää kasvinsuojeluaineen tai lannoitteen päällekkäinen ruiskutus tai levitys kasvustoon (osoitettava tarvittaessa urakoitsijan käyttö).
3. Optiikkaa hyödyntävä hara rikkakasvien mekaanisessa torjunnassa (osoitettava tarvittaessa urakoitsijan käyttö).
4. Paikkatietoon perustuva leikkuupuimurin tai ajosilppurin satotasomittaus (tuloste).
5. Traktorin tai työkoneen ajoautomatiikka, joka valitsee ja säilyttää ajolinjan ilman kuljettajaa (urakoitsija ei käy tähän).

Tilakohtainen toimenpide, valinnaiset vaatimukset

Kasvintuhoojien ja kasvitautien seuranta- ja tunnistussovellukset

- Vuorovaikutteinen (= käyttäjällä oltava tietojenanto mahdollisuus) tietokoneella tai mobiililaitteella toimiva sovellus.
- Kaikki sovellukset, jossa vuorovaikutteisuus ovat mahdollisia.
- Sovellus voi olla laaja-alainen tai yksittäisten tuotantokasvien kasvinsuojelun päätöksentekoa tukeva sovellus.
- Tarvittaessa sovelluksen käyttö pystyttävä todistamaan (esim. kuvakaappauksin).
- Tuotantokasveiksi luetaan kaikki viljellyt tuotantokasvit mukaan lukien tuotantonurmet.

Ympäristösitoumuksen lohkokohtaiset toimenpiteet

- Maanparannus- ja saneerauskasvit (190 €/ha)
- Kerääjäkasvit (97 €/ha)
- Kiertotalouden edistäminen (37€/ha)
- Suojavyöhykkeet →koko sitoumuskauden ajan (350 €/ha)
- Turvepeltojen nurmet →koko sitoumuskauden ajan (100 €/ha)
- Valumavesien hallinta →koko sitoumuskauden ajan
  - a) säätösalaajitus (77€/ha)
  - b) altakastelu tai kuivatusvesien kierrätys (214 €/ha)
- Puutarhakasvien vaihtoehdot
kasvinsuojelumenetelmät (500 €/ha)
- Lintupellot (600 €/ha)

Kuva: Martina Motzbäuchel© maaseutuverkosto

Maanparannus- ja saneerauskasvit

- Edellisenä vuonna yksivuotisten tuotantokasvien viljelyssä olleille lohkoille (voi toteuttaa yksittäisellä loholla).
- Vipun karttataso näyttää maksuun oikeuttavan alan.
- Maanparannus- tai saneerauskasvi on kylvettävä keväällä ja sen saa muokata maahan kahden kuukauden kuluttua kylvöstä.
- Maanparannus- ja saneerauskasveja saa lannoittaa, mutta ei voi viljellä satokasvin aluskasvina.
- Kasvinsuojeluaineiden käyttö sallittua (kasvukausi ja päättäminen).
- Kasvusto voidaan niittää tai murskata kasvukauden aikana ja sen saa käyttää hyödyksi.
- Saneerauskasvilla voi perustaa seuraavan vuoden kasvuston.
- Toimenpiteestä voidaan maksaa enintään 20 % korvauskelpoisesta alasta.

Kerääjäkasvit

- Yksivuotisen tuotantokasvin (peltokasvin tai puutarhakasvin) aluskasvina tai sadonkorjuun jälkeen.
- Kylvö samanaikaisesti viljelykasvin kanssa, orasvaiheessa, korjuun jälkeen tai ennen korjuuta, viimeistään 15.8.
- Aikaansaattava tasainen, peittävä kasvusto.
- Kerääjäkasvusto **ei saa** koostua yksinomaan typensitojakasveista.
- Raiheinä tai muu nurmiheinä, nurmipalkokasvi, apila tai usean kasvilajin seos.
- Yksivuotisilla puutarhakasveilla ja varhaisperunalla myös hunajakukka, öljy-/muokkausretikka, vilja jos samana vuonna viljelty varhaisperunaa tai varhaisvihanneksia.
- Kerääjäkasvilla **voi perustaa** myös seuraavan vuoden satokasvin.
- Päättäminen aikaisintaan 15.9 (kemiallinen). Muokkaus 1.10 alkaen, jos syyskylvöinen kasvi →aikaisempi päättäminen sallittua. Kasvuaika ennen päättämistä oltava kuitenkin vähintään **kuusi viikkoa**.
- Korvaus enintään 30 % korvauskelpoisesta alasta.
- Ehdollisuuden viljelykiertovaatimus jo vuonna 2023, jos valitsee kerääjäkasvit.

Kiertotalouden edistäminen

- Tämän kauden lantatoimenpiteet yhdistetty, sama hakija voi ilmoittaa lohkoilleen esim. kuivalantaa ja lietelantaa.
- Sijoittavalla tai multaavalla laitteella lietelannan, virtsan, lietelannan erotetun nestejakeen tai nestemäisen orgaanisen lannan levitys.
- Orgaanisen materiaalin (kuiva-aine vähintään 20 %) levitys.
- Liete peräisin omalta tilalta tai vastaanotettu.
- Orgaanisen aineksen levityksestä ei tukea, jos peräisin omassa hallinnassa olevalta tilalta.
- Tuen saamisen minimimäärät:
  - Lietteet ym. vähintään 15 m³ /ha.
  - Orgaaniset aineet (ka.pitoisuus min. 20 %) vähintään 10 m³ /ha.
  - Korkean fosforipitoisuuden omaavat aineet (vähintään 3 kg/m³) vähintään 5 m³ /ha.
- Maksetaan enintään 80 %:lle korvauskelpoisesta alasta.
- Toimenpide **valitaan** jo peltotukihaussa, levitysalat **ilmoitetaan** syysilmoituksella.

Suojavyöhykkeet (sitomuskausi viisi vuotta)

- Suojavyöhykkeiden sijainti kohdentuu peruslohkoille, jotka sijaitsevat:
  - Pohjavesialueella.
  - Natura-alueella.
  - Kosteikkojen reuna-alueilla. → 50 m peruslohkon reunasta voi olla suojavyöhykettä.
  - Vesistön varrella, jos etäisyys vesistöä enintään 10 metriä. → 50 m peruslohkon reunasta voi olla suojavyöhykettä.
  - Alle 1 hehtaarin lohkot, tai vähintään 50 % suojavyöhykkeeksi soveltuvaa alaa.
- Korvaukseen oikeuttavat alat näkyvät Vipussa omana karttatasona.
- Voit valita toimenpiteen ensimmäisenä tai toisena vuonna.
- Monivuotinen nurmikasvusto perustettava ensimmäisenä tai toisena sitomusvuonna, myös aikaisemmin perustetut hyväksytään.
- Kasvuston niitto ja korjuu vuosittain viimeistään 31 päivä elokuuta → korjattava pois, ei saa kuljettaa metsään / joutomaalle.
- Kasvuston saa käyttää hyödyksi, voi myös laiduntaa.

Kuva: Martina Motzbauchel © maaseutuverkosto

Turvepeltojen nurmet (sitoumuskausi viisi vuotta)

- Kokonaan turvemaata olevalle peruslohkolle perustettu tuotantonurmi.
  - Maalaji tulee olla turvetta, eli BCt, Ct, LCt, SCt, CSt, LSt tai St
- Turvemaata todetaan viljavuustutkimuksen perusteella. Toimitettava kuntaan 30.9 mennessä.
- Voit valita toimenpiteen ensimmäisenä tai toisena vuonna.
- Kasvusto perustettava ensimmäisenä tai toisena vuonna, myös aikaisemmin perustetut hyväksytään, säilytettävä koko sitoumuskauden.
- Kasvuston uusiminen mahdollista vain ilman muokkausta.
- Mikäli tehdään maan rakennetta ja vesitaloutta parantavat toimia → nurmen uudelleenkylvö välittömästi.
- Lannoitus sallittua, kasvinsuojelu ei.
- Kasvusto korjattava/niitettävä 31.8. mennessä.
- Myös laidunnus täyttää korjuuvaatimuksen, mikäli laidunnettu kokonaan 31.8. mennessä.

Valumavesien hallinta (sitoumuskausi viisi vuotta)

- Säättösalaojitus, altakastelu tai kuivatusvesien kierrätysjärjestelmä.
- Lohkon sijaittava happamalla sulfaattimaalla tai oltava maalajiltaan turvetta.
  - Turvemaat todetaan viljavuustutkimuksen perusteella (analyysi toimitettava 30.9 mennessä).
  - Happamat sulfaattimaat laboratorioanalyysillä (analyysi toimitettava 30.9 mennessä).
  - Myös Geologian tutkimuslaitoksen sulfaattimaaksi toteama alue käy (<https://gtkdata.gtk.fi/hasu/index.html>)
    - Kartasta toteutetaan Vipu-karttataso, josta näkee happamalla sulfaattimaalla olevat peruslohkot.
- Hyväksytään myös lohkot, joilla toteutettu nykyisen kauden valumavesien toimenpidettä.
- Ojastokartta 30.9. mennessä, mikäli ei toimitettu aikaisemmin.
- Järjestelmät oltava valmiit ennen sitoumusvuoden alkua 30.4.mennessä, sinä vuonna kun hakee ensimmäisen kerran korvausta.
- Kevään haun **lisäksi** syysilmoitus.

Puutarhakasvien vaihtoehtoiset kasvinsuojelumenetelmät

Valittavissa yksi torjuntamenetelmä:

Mekaanisesti levitettävien mikrobiologisten kasvinsuojeluaineiden käyttö kasvitautien tai tuholaisten torjunnassa.

1. Kasvukauden aikainen orgaaninen tai biohajoava kate yksivuotisilla kasveilla.
2. Hyönteisverkot.
3. Pölyttjähyönteisten levittämien mikrobiologisten kasvinsuojeluaineiden käyttö kasvitautien torjunnassa.
4. Makroeliövalmisteiden käyttö kasvintuhoojien torjunnassa.
5. Kasvukauden aikainen orgaaninen tai biohajoava kate tai leikattava nurmikate monivuotisilla kasveilla (voi valita luomulohkolle)

Pinta-ala voi vaihdella vuosittaisen viljelytilanteen mukaan.

Vuosittainen vaihtoehtoisen kasvinsuojelun lohko- ja kasvikohtainen ennakkosuunnitelma 31.5 mennessä.

Lintupellot

- Lohkoille, jotka tunnistettu paikkatietoaineiston perusteella luonnonvaraisten kurkien, hanhien tai joutsenten merkittäviksi muutonaikaisiksi levähdys- ja ruokailupaikoiksi.
- Korvaukseen oikeuttavat alat tulevat näkyviin Vipuun.
- Lintujen suosimia tuotantokasveja viljeltävä tavanomaisen viljelykäytännön mukaan, tavoitteena normaalisatoa tuottava kasvusto.
- Ennakoilmoitus lohkoista joilla kurjet, hanhet tai joutsenet saavat ruokailla häiriöttömästi:
  - Enintään 50 prosenttia korvauskelpoisesta alasta.
  - Voi koostua yhdestä tai useammasta lähekkäin sijaitsevasta saman korvauksensaajan perus- tai kasvulohkosta.
  - Ilmoitettava ala vähintään 10 hehtaaria, korvauksen saava ala voi olla pienempi.
- Viljelytoimenpiteet on ajoitettava ja toteutettava lintuja häiritsemättä.
- Dokumentit lohkon kasvuston käytöstä lintuparviin levähdykseen ja lintujen laajaan ravinnonhankintaan.
- Lohkolla tai sen osalla on oltava havaittavissa tuotantokasvin laatu- ja määrätappioita.
- Kevään haun **lisäksi** myös syysilmoitus.

Kiitos

